CHERNIVTSI
LAW SCHOOL

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Юридичний факультет

Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан юридичного факультету
____проф. Віталій ГОРДЄЄВ
«28» серпня 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО (ОСОБЛИВА ЧАСТИНА)
обов'язкова навчальна дисципліна

Освітня програма: «Міжнародне право»
Спеціальність: D9 Міжнародне право
Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Юридичний факультет
Мова навчання: українська

Чернівці, 2026 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право (особлива частина)» складена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право.

Розробник:

Яремчук Віталій Валерійович, *асистент, PhD, асистент*

Викладач, що забезпечує читання даної дисципліни

Яремчук Віталій Валерійович, *асистент, PhD, асистент*

Погоджено з гарантом
ОП Міжнародне право _____ **д.ю.н. проф. Світлана КУЧУК**

Затверджено на засіданні кафедри Міжнародного права та порівняльного правознавства
Протокол № 1 від «27» серпня 2026 року

В.о. завідувача кафедри
міжнародного права
та порівняльного правознавства _____ **д.ю.н. проф., Світлана КАРВАЦЬКА**

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету
Протокол № 1 від «28» серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії _____ **PhD, ас. Лаура БЗОВА**

Мета навчальної дисципліни «Міжнародне публічне право (особлива частина)» полягає у формуванні у студентів системних знань про основні галузі сучасного міжнародного права, його принципи та категорії, особливості міжнародного правопорядку, а також практичних навичок аналізу й вирішення міжнародно-правових проблем, застосування міжнародно-правових актів і використання отриманих знань у правозастосовчій діяльності.

Основні **завдання** навчальної дисципліни:

- Ознайомлення з базовими поняттями, категоріями та основними принципами сучасного міжнародного публічного права.
- Вивчення найважливіших галузей міжнародного права та особливостей їх правового регулювання.

Формування наукового розуміння міжнародного правопорядку, його ролі у забезпеченні миру, міжнародної безпеки та рівноправного співробітництва суверенних держав.

Розвиток умінь логічно й аргументовано висловлювати власну позицію з міжнародно-правових питань.

Формування навичок правильного використання міжнародно-правової термінології.

Опанування сучасних методів аналізу та вирішення правових проблем, що виникають у міждержавних відносинах.

Розвиток дослідницьких та аналітичних навичок у сфері міжнародного публічного права.

Поглиблення знань, необхідних для здійснення правозастосовчої діяльності на національному рівні.

Вивчення особливостей імплементації міжнародно-правових актів у національне законодавство та практики їх застосування.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Міжнародне публічне право (особлива частина)» взаємопов'язана з навчальною дисципліною: «Міжнародне публічне право (загальна частина).

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач володітиме наступними компетентностями, що закріплені в Освітньо-професійній програми «Міжнародне право» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D9 Міжнародне право:

Загальні компетентності:

ЗК. 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність до генерування нових ідей при вирішенні практичних завдань.

ЗК 13. Здатність репрезентувати результати власної професійної діяльності та аргументовано їх обстоювати.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 1. Здатність критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття міжнародного права, права Європейського Союзу, порівняльного правознавства, враховувати темпоральний чинник та прогнозувати основні напрямки розвитку правових систем.

СК 8. Здатність вести дискусію і дебати з міжнародно-правових та

загальноюридичних питань, готувати справи до розгляду в українських, закордонних, міжнародних судах і арбітражах.

СК 10. Здатність дотримуватися основних норм дипломатичного та ділового етикету, враховувати фундаментальні особливості культури, цінностей та правових традицій іноземних держав.

СК 16. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

Результати навчання:

РН 1. Знати і розуміти основи зовнішньої політики держави, природу та динаміку міжнародних відносин, міжнародного співробітництва на універсальному та регіональному рівнях, ідентифікувати правовий статус суб'єктів міжнародних відносин та характер взаємодії між ними.

РН 3. Знати і розуміти нормативні положення, доктрини і принципи функціонування міжнародної і національних правових систем, здійснювати на цій основі аналіз та кваліфікацію правових явищ, застосовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі.

РН 5. Здійснювати порівняльний аналіз правових систем, оцінювати і аргументувати їхні недоліки та переваги, знаходити і тлумачити релевантне іноземне законодавство, надавати консультації щодо його змісту і практики застосування, оцінювати та мінімізувати ризики юридично значущих дій з урахуванням множинності правових систем і юрисдикцій.

РН 9. Передбачати широкі загальносуспільні наслідки укладання міжнародного договору, вчинення іншої дії дипломатичного або міжнародно-правового характеру, прийняття внутрішньодержавних нормативно-правових актів, виявляти відповідні ризики та попереджати загрози, зокрема, у співпраці з фахівцями інших галузей..

РН 12. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного права, національного права та порівняльного правознавства.

РН 15. Використовувати сучасні цифрові технології, здійснювати збирання з різних джерел, систематизацію та аналіз інформації щодо міжнародних і національних правових процесів і явищ.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни: Міжнародне публічне право (особлива частина)													
Форма навчання	**Рік підготовки**	**Семестр**	**Кількість**			**Кількість годин**						**Вид підсумкового контролю**
			Кредитів	**Годин**	**Змістових модулів**	**лекції**	**практичні**	**семінарські**	**лабораторні**	**самостійна робота**	**індивідуальні завдання**	
Денна	II	III	7,5	225	2	44	60	-	-	121	-	екзамен
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми розвитку окремих галузей міжнародного публічного права**											
Тема 1. Право міжнародних договорів	18	3	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Право органів зовнішніх зносин	18	2	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Право міжнародних організацій	20	4	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Міжнародне морське право	22	6	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Міжнародне повітряне право	20	4	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Міжнародне космічне право	20	4	5			10	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ1	118	23	30			60	-	-	-	-	-	-
Теми лекційних занять	**Змістовий модуль 2. Права людини і міжнародне право**											
Тема 1. Міжнародне право прав людини	20	4	5			11	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Міжнародне гуманітарне право	21	4	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Міжнародне кримінальне право	19	3	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Міжнародне право навколишнього середовища	20	3	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Право міжнародної безпеки	21	4	5			10	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Міжнародне освітнє право	21	3	5			10	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 2	122	21	30			61	-	-	-	-	-	-
Усього годин	**240**	**44**	**60**			**121**	-	-	-	-	-	-

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

№	Назва теми
1	**Міжнародний договір – правова основа міждержавних відносин** 1. Поняття права міжнародних договорів та його місце в системі міжнародного права 2. Джерела права міжнародних договорів 3. Поняття та види міжнародних договорів 4. Стадії укладання міжнародного договору 5. Згода на обов'язковість міжнародного договору 6. Дія договору в часі, просторі та за колом осіб 7. Види та способи тлумачення договору 8. Недійсність договору 9. Зупинення та призупинення дії міжнародного договору
2	**Право органів зовнішніх зносин** 1. Поняття та джерела права зовнішніх зносин 2. Органи зовнішніх зносин держави 3. Поняття та джерела дипломатичного права 4. Порядок встановлення дипломатичних відносин 5. Склад та функції дипломатичного представництва 6. Дипломатичні привілеї та імунітет 7. Поняття та джерела консульського права 8. Встановлення консульських відносин 9. Консульські функції 10. Консульські привілеї та імунітет 11. Спеціальні місії
3	**Правосуб'єктність міжнародних організацій** 1. Поняття та джерела права міжнародних організацій та конференцій 2. Поняття та ознаки міжнародної міжурядової організації. Міжнароднінеурядові організації (МНУО) 3. Порядок створення міжнародної організації 4. Поняття та ознаки міжнародної конференції 5. Механізм прийняття рішень у міжнародних організаціях 6. Структура та функціонал ООН 7. Регіональні організації (ОБСЄ, РЄ, СНД, ОАД)
4	**Поняття та просторова сфера дії міжнародного морського права** 1. Поняття, джерела та кодифікація міжнародного морського права 2. Внутрішні морські води та їхній правовий режим 3. Міжнародно-правовий статус територіального моря 4. Відкрите море і його правовий режим 5. Виключна економічна зона та континентальний шельф 6. Міжнародні протоки і міжнародні канали

5	**Міжнародне повітряне право** 1. Поняття, джерела та принципи міжнародного повітряного права 2. Міжнародні польоти: поняття та види 3.Правовий статус та режим використання повітряного простору 4.Правовий статус повітряного судна та його екіпажу 5.Правове регулювання міжнародних авіаперевезень 6.Відповідальність авіаперевізників та експлуатація повітряних суден 7. Міжнародно-правові засоби боротьби проти незаконного втручання удіяльність цивільної авіації 8. Міжнародні авіаційні організації
6	**Міжнародне космічне право** 1. Поняття, джерела та принципи міжнародного космічного права 2. Правовий статус космічного простору та небесних тіл 3. Правовий статус космічних об'єктів 4. Міжнародно-правові обмеження військового використання космосу 5. Особливості міжнародної відповідальності в міжнародному космічномуправі 6. Правовий статус космічних апаратів та космонавтів 7. Проблема техногенного забруднення космічного простору 8. Міжнародні космічні організації
7	**Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод людини** 1. Поняття прав людини. Ієрархія прав. Абсолютні права. Права з внутрішніми обмеженнями. Баланс прав. 2. Принципи міжнародного захисту прав людини. 3. Міжнародний захист прав людини в сучасних умовах.
8	**Поняття та система міжнародного гуманітарного права** 1. Поняття, джерела, принципи міжнародного гуманітарного права 2. Початок та завершення війни 3. Учасники збройних конфліктів 4. Заборонені засоби та методи ведення війни 5. Міжнародно-правовий захист жертв війни 6. Режим військової окупації 7. Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей під час збройних конфліктів
9	**Співробітництво держав у боротьбі із злочинністю** 1. Основні напрямки та форми міжнародного співробітництва держав уборотьбі зі злочинністю. 2. Міжнародні злочини та злочини міжнародного характеру: види таформи відповідальності за них. 3. Основні організаційно-правові форми боротьби з міжнародною злочинністю. 4. Правове регулювання інституту видачі в міжнародному праві. 5. Міжнародний кримінальний суд: компетенція та порядок роботи. 6. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол).
10	**Міжнародне право навколишнього середовища** 1. Поняття, зміст, функції міжнародного екологічного права. 2. Принципи міжнародного екологічного права. 3. Види та сфери міжнародних відносин в сфері охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпеченняекологічної безпеки. 5. Міжнародно-правова відповідальність за екологічні правопорушення.

11	**Право міжнародної безпеки** 1. Поняття, принципи та джерела права міжнародної безпеки 2. Засоби забезпечення міжнародної безпеки та їх характеристика 3. Загальна та регіональна безпека 4. Дії Ради Безпеки ООН у разі загрози миру, порушення миру та актівагресії 5. Поняття та види операцій ООН з підтримання миру 6. Роззброєння. Заходи контролю за роззброєнням 7. Заходи довіри 8. Регіональні системи безпеки 9. Спеціальний трибунал щодо злочину агресії проти України
12	**Міжнародне освітнє право** 1. Поняття, принципи та джерела 2. Міжнародна доктрина 3. Тенденції розвитку

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

№	Назва теми
	Модуль 1
1	**Міжнародний договір – правова основа міждержавних відносин** 1.Поняття права міжнародних договорів та його місце в системі міжнародного права 2. Джерела права міжнародних договорів 3. Поняття та види міжнародних договорів 4. Стадії укладання міжнародного договору 5. Згода на обов'язковість міжнародного договору 6. Дія договору в часі, просторі та за колом осіб 7. Види та способи тлумачення договору 8. Недійсність договору 9. Зупинення та призупинення дії міжнародного договору
2	**Право органів зовнішніх зносин** 1. Поняття та джерела права зовнішніх зносин 2. Органи зовнішніх зносин держави 3. Поняття та джерела дипломатичного права 4. Порядок встановлення дипломатичних відносин 5. Склад та функції дипломатичного представництва 6. Дипломатичні привілеї та імунітет 7. Поняття та джерела консульського права 8. Встановлення консульських відносин 9. Консульські функції 10. Консульські привілеї та імунітет 11. Спеціальні місії
3	**Правосуб'єктність міжнародних організацій** 1. Поняття та джерела права міжнародних організацій та конференцій 2. Поняття та ознаки міжнародної міжурядової організації. Міжнароднінеурядові організації (МНУО) 3. Порядок створення міжнародної організації 4. Поняття та ознаки міжнародної конференції 5. Механізм прийняття рішень у міжнародних організаціях 6. Структура та функціонал ООН 7. Регіональні організації (ОБСЄ, РЄ, СНД, ОАД)

4	**Поняття та просторова сфера дії міжнародного морського права** 1. Поняття, джерела та кодифікація міжнародного морського права 2. Внутрішні морські води та їхній правовий режим 3. Міжнародно-правовий статус територіального моря 4. Відкрите море і його правовий режим 5. Виключна економічна зона та континентальний шельф 6. Міжнародні протоки і міжнародні канали
5	**Міжнародне повітряне право** 1. Поняття, джерела та принципи міжнародного повітряного права 2. Міжнародні польоти: поняття та види 3.Правовий статус та режим використання повітряного простору 4.Правовий статус повітряного судна та його екіпажу 5.Правове регулювання міжнародних авіаперевезень 6.Відповідальність авіаперевізників та експлуатація повітряних суден 7. Міжнародно-правові засоби боротьби проти незаконного втручання удіяльність цивільної авіації 8. Міжнародні авіаційні організації
	Модуль 2
6	**Міжнародне космічне право** 1. Поняття, джерела та принципи міжнародного космічного права 2. Правовий статус космічного простору та небесних тіл 3. Правовий статус космічних об'єктів 4. Міжнародно-правові обмеження військового використання космосу 5. Особливості міжнародної відповідальності в міжнародному космічномуправі 6. Правовий статус космічних апаратів та космонавтів 7. Проблема техногенного забруднення космічного простору 8. Міжнародні космічні організації
7	**Міжнародне право захисту прав людини та основних свобод людини** 1. Поняття прав людини. Ієрархія прав. Абсолютні права. Права звнутрішніми обмеженнями. Баланс прав. 2. Принципи міжнародного захисту прав людини. 3. Міжнародний захист прав людини в сучасних умовах.
8	**Поняття та система міжнародного гуманітарного права** 1. Поняття, джерела, принципи міжнародного гуманітарного права 2. Початок та завершення війни 3. Учасники збройних конфліктів 4. Заборонені засоби та методи ведення війни 5. Міжнародно-правовий захист жертв війни 6. Режим військової окупації 7. Захист цивільних об'єктів і культурних цінностей під час збройнихконфліктів
9	**Співробітництво держав у боротьбі із злочинністю** . Основні напрямки та форми міжнародного співробітництва держав уборотьбі зі злочинністю. 2. Міжнародні злочини та злочини міжнародного характеру: види таформи відповідальності за них. 3. Основні організаційно-правові форми боротьби з міжнароднюзлочинністю. 4. Правове регулювання інституту видачі в міжнародному праві. 5. Міжнародний кримінальний суд: компетенція та порядок роботи. 6. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол).

10	**Міжнародне право навколишнього середовища** 1. Поняття, зміст, функції міжнародного екологічного права. 2. Принципи міжнародного екологічного права. 3. Види та сфери міжнародних відносин в сфері охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпеченняекологічної безпеки. 4. Міжнародно-правова відповідальність за екологічні правопорушення.
11	**Право міжнародної безпеки** 1. Поняття, принципи та джерела права міжнародної безпеки 2. Засоби забезпечення міжнародної безпеки та їх характеристика 3. Загальна та регіональна безпека 4. Дії Ради Безпеки ООН у разі загрози миру, порушення миру та актівагресії 5. Поняття та види операцій ООН з підтримання миру 6. Роззброєння. Заходи контролю за роззброєнням 7. Заходи довіри 8. Регіональні системи безпеки 9. Спеціальний трибунал щодо злочину агресії проти України
12	**Міжнародне освітнє право** 1. Поняття, принципи та джерела 2. Міжнародна доктрина 3. Тенденції розвитку

ІНДИВІДУАЛЬНІ НАУКОВО-ДОСЛІДНІ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

№	Назва теми
1	Дипломатичний церемоніал і протокол: правила, процедура іпрактика
2	Злочин як центральна категорія міжнародного кримінальногоправа.
3	Збройні конфлікти: право, політика, дипломатія
4	Міжнародне співробітництво у галузі обміну інформацією тазв'язку.
5	Міжнародне співробітництво у космосі: правові питання
6	Міжнародно-правова охорона Світового океану
7	Множинне громадянство: проблеми та шляхи їх вирішення.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом і виконується в поза аудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички прийняття правових рішень. Відповіді на питання повинні бути законспектовані, їхнє викладення має бути стислим і чітким, обов'язковими є посилання на використані джерела.

Форма контролю самостійної роботи – перевірка конспекту або обговорення на семінарському занятті. Питання, відведені для самостійної роботи, виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

Самостійна робота студента

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1	Право міжнародних договорів	• Здійснити порівняльно-правовий аналіз Загальної декларації прав людини 1948 р. та Міжнародних пактів ООН 1966 р. • Скласти глосарій базових термінів: *позитивні та негативні зобов'язання держави, дербігація (відступ від зобов'язань), свобода розсуду (margin of appreciation)*	10
2	Право органів зовнішніх зносин	• Провести порівняльний аналіз правового статусу дипломатичного представника та члена консульської установи (на основі Віденських конвенцій 1961 та 1963 рр.). • Розробити алгоритм дій дипломатичного представництва у разі оголошення дипломата *persona non grata*.	10
3	Право міжнародних організацій	• Опрацювати структуру та розподіл повноважень між Головними органами ООН (з акцентом на процедуру голосування в Раді Безпеки ООН та право вето). • Написати аналітичну довідку щодо правових підстав та механізмів реформування Ради Безпеки ООН.	10
4	Міжнародне морське право	• Дослідити співвідношення принципу незастосування сили або погрози силою (ст. 2(4) Статуту ООН) та права на індивідуальну чи колективну самооборону (ст. 51 Статуту ООН). • Здійснити критичний огляд концепції «Захист відповідальності» (*Responsibility to Protect – R2P*) у контексті сучасних безпекових викликів.	10
5	Міжнародне повітряне право	• Опрацювати ключові положення Чиказької конвенції про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. та системи «п'яти свобод повітря».	10

		• Дослідити правовий режим національного повітряного простору та відмінності від міжнародного повітряного простору.	
6	Міжнародне космічне право	• Дослідити основні принципи міжнародного космічного права, закріплені в Договорі про принципи діяльності держав з дослідження і використання космічного простору 1967 р. • Проаналізувати правовий статус космічних об'єктів, процедуру їх реєстрації та відповідальність за шкоду, завдану космічними об'єктами.	10
7	Міжнародне право прав людини	• Здійснити порівняльний аналіз універсальних (Пакти ООН 1966 р.) та регіональних (ЄКПЛ, Американська та Африканська конвенції) систем захисту прав людини. • Скласти матрицю застосування обмежень прав і свобод в умовах надзвичайного стану (державний інтерес vs абсолютні права).	11
8	Міжнародне гуманітарне право	• Проаналізувати критерії кваліфікації збройних конфліктів на міжнародні та неміжнародні за Женевськими конвенціями 1949 р. та Додатковими протоколами. • Дослідити практичне застосування фундаментальних принципів МГП: *розрізнення, пропорційності, гуманності та військової необхідності*.	10
9	Міжнародне кримінальне право	• Проаналізувати предметну юрисдикцію Міжнародного кримінального суду за Римським статутом (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини, агресія). • Дослідити принцип комплементарності (*complementarity*) у взаємодії національних судів і МКС.	10
10	Міжнародне право	• Опрацювати зміст ключових принципів міжнародного екологічного	10

	навколишнього середовища	права (запобіжний підхід, принцип «забруднювач платить», право на безпечне довкілля). • Проаналізувати архітектуру та механізми виконання Паризької угоди 2015 р. щодо протидії глобальній зміні клімату.	
11	Право міжнародної безпеки	• Дослідити співвідношення заборони застосування сили (ст. 2(4) Статуту ООН) та винятків із неї (самооборона, рішення Ради Безпеки ООН). • Здійснити критичний огляд міжнародно-правових режимів нерозповсюдження зброї масового знищення (NPT, CWC, BWC).	10
12	Міжнародне освітнє право	• Дослідити міжнародно-правові стандарти права на освіту як невіддільної складової соціально-економічних прав (Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, конвенції ЮНЕСКО). • Проаналізувати правові механізми взаємного визнання кваліфікацій вищої освіти (на прикладі Лісабонської конвенції про визнання).	10

Критерії до самостійної роботи студента

Самостійна робота оцінюється за результатами перевірки письмових матеріалів (конспектів, аналізу рішень суді, глосаріїв тощо) та загального тесту з питань, винесених на самостійне опрацювання: повне, структуроване, аргументоване виконання всіх завдань з використанням обов'язкової і додаткової літератури та практики судів, правильними посиланнями і логічними висновками оцінюється максимально (5 балів); достатньо повне розкриття основних питань з незначними неточностями — 4 балів; загалом правильне, але поверхневе викладення без глибокого аналізу — 3 бали; фрагментарне і недостатньо аргументоване виконання — 2 бали; часткове, формальне опрацювання з суттєвими помилками — 1 бали; відсутність роботи, плагіат або повна невідповідність завданню — 0 балів.

Методи навчання

Викладання засноване на тісній взаємодії між викладачем та здобувачем із використанням інтерактивних методів з тим, щоб допомогти студентам розвивати аналітичні навички, здатність до логічно-обґрунтованої аргументації та розуміння міжнародно-правових аспектів з позицій доктрини та принципу верховенства права. Під час лекційних занять, в основному, використовуються пояснювально-ілюстративний, пізнавально-пошуковий та інтерактивний методи навчання і викладання: пояснення нового матеріалу, що має проблемний характер, у формі повідомлень, дискусій, консультацій, розв'язання ситуативних завдань, із застосуванням новітніх інформаційно-

комунікаційних технологій; організація лекції у формі, коли студенти можуть аргументовано висловлювати свої погляди та аналізувати позиції різних країн, демонстрація презентацій, інтерактивних платформ, віртуальних екскурсій до європейських інституцій тощо з тематики лекційного заняття.

Поєднання компетентнісного та інтерактивного підходів становить основу організації та проведення практичних занять з дисципліни. Використовується індивідуальна або групова робота, що передбачає колоквіуми, дебати, розв'язання реальних кейсів, завдань, які вимагають збору, систематизації та аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, її міжнародно-правової оцінки. Окрім цього, застосовується метод використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема демонстрація презентацій, доповідей, рефератів, есе, колективна робота з нормативною базою.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях шляхом усного та письмового опитування, бліц-опитування, перевірки конспектів самостійної роботи, виконання тестових завдань (у тому числі загальних тестів з питань, винесених на самостійне опрацювання), розв'язання кейсів, аналізу рішень міжнародних судів, підготовки есе, рефератів, глосаріїв, схем і презентацій. Оцінювання проводиться за чіткими критеріями з урахуванням повноти, аргументованості, самостійності та правильності посилань на джерела.

Підсумковий контроль проводиться у формі усного екзамену (максимум 25 балів) та виконання тестових завдань (максимум 25 балів). Результати поточного контролю (максимум 50 балів) та екзамену (максимум 50 балів) сумуються і переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до затвердженої системи оцінювання.

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття. Організація роботи слухачів передбачає понятєво-категоріальний масив з кожної теми, контрольні питання та самостійні завдання, роботу з науковою літературою, а також розв'язання проблемних ситуацій та дослідно-творчих завдань.

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми проведення занять: лекції, практичні заняття. Організація роботи слухачів передбачає понятєво-категоріальний масив за кожною темою, контрольні питання та самостійні завдання, роботу з науковою літературою, а також розв'язання проблемних ситуацій і виконання дослідно-творчих завдань.

Поточний контоль: здійснюється на заняттях через індивідуальне і фронтальне усне опитування, бліц-опитування; письмові самостійні роботи (реферати, есе); ведення термінологічного словника; практичні, індивідуальні та самостійні завдання; розв'язання творчих задач; взаємоконтроль слухачів у парах і групах; самоконтроль, тощо. Особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів.

Формою підсумкового контролю є усний екзамен поєднаний зі виконанням тестових завдань, які складаються з теоретичної частини та практичних завдань по вирішенню кейсів з навчальної дисципліни.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ У МЕЖАХ ОП «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО» З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО (ОСОБЛИВА ЧАСТИНА)»

Усний виступ та виконання письмового завдання, під час практичного заняття, тестування з теми практичного заняття	**Критерії оцінювання**
5 балів	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань
4 бали	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань
3 бали	У цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації
2 бали	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей
1 бал	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей
0 балів	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань

Підготовка творчих завдань(есе, дайджест):

Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену Робочою програмою навчальної дисципліни.

Головна мета есе – це самостійне розкриття студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання.

Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки.

2 бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об’єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки.

1 бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ У МЕЖАХ ОП «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО» З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО (ОСОБЛИВА ЧАСТИНА)»

Підсумковий семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється в університеті у формі екзамену. На

підсумковий семестровий контроль виносяться питання, задачі, ситуаційні завдання тощо, що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС:

здобувачам вищої освіти, які повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати відповіді на всі питання курсу, опанували рекомендовану літературу, виставляють оцінку А. При цьому оцінку – 100 балів (за шкалою ЧНУ ім. Ю.Федьковича), як виняток, можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність в науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;

здобувачам вищої освіти, які оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, проте у відповідях допустили незначні неточності, ставлять оцінку В;

здобувачам вищої освіти, які в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, проте у відповідях допускають несуттєві помилки, ставлять оцінку С;

здобувачам вищої освіти, які показали задовільні результати оволодіння Робочою програмою навчальної дисципліни на репродуктивному рівні й при відповідях допускають помилки, ставлять оцінку D;

здобувачам вищої освіти, які виявили мінімально достатній рівень знань з дисципліни, необхідний для продовження навчання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника, ставлять оцінку Е.

Здобувачі вищої освіти, які за результатами вивчення дисципліни отримали незадовільні оцінки FX або F, повинні додатково виконати індивідуальні завдання для підвищення рівня своїх знань і при оцінці FX повторно перескласти підсумковий контроль, а при оцінці F пройти повторний курс вивчення дисципліни зі складанням підсумкового контролю.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – 50 балів та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – 50 балів, за 100-бальною університетською шкалою.

Розподіл балів, які отримують студенти

	Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)												Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1							Змістовий модуль № 2							
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6		Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6		
4	4	5	4	4	4		5	4	4	4	4	4	50	100

Т1, Т2 ... Т9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	
	Оцінка (бали)	**Пояснення за розширеною шкалою**
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно)

		з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Методи та освітні технології навчання. Викладання засноване на тісній взаємодії між викладачем та здобувачем із використанням інтерактивних методів з тим, щоб допомогти студентам розвивати аналітичні навички, здатність до логічно-обґрунтованої аргументації та розуміння міжнародно-правових аспектів з позицій доктрини та принципу верховенства права. Під час лекційних занять, в основному, використовуються пояснювально-ілюстративний, пізнавально-пошуковий та інтерактивний методи навчання і викладання: пояснення нового матеріалу, що має проблемний характер, у формі повідомлень, дискусій, консультацій, розв'язання ситуативних завдань, із застосуванням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій; організація лекції у формі, коли студенти можуть аргументовано висловлювати свої погляди та аналізувати позиції різних країн, демонстрація презентацій, інтерактивних платформ, віртуальних екскурсій до європейських інституцій тощо з тематики лекційного заняття.

Поєднання компетентнісного та інтерактивного підходів становить основу організації та проведення практичних занять з дисципліни. Використовується індивідуальна або групова робота, що передбачає колоквіуми, дебати, розв'язання реальних кейсів, завдань, які вимагають збору, систематизації та аналізу інформації з національних і міжнародних джерел, її міжнародно-правової оцінки. Окрім цього, застосовується метод використання інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема демонстрація презентацій, доповідей, рефератів, есе, колективна робота з нормативною базою.

Зарахування результатів неформальної освіти

Індивідуальна траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивченні навчальної дисципліни також реалізується через участь у неформальній/інформальній освіті.

Зарахування результатів неформальної освіти здійснюється на основі Порядку визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (URL: https://media.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf).

За наявності належного сертифіката здобувачу освіти нараховується **3 бали** за відповідну тему, що прирівнюється до оцінювання виконання завдань практичного заняття. До зарахування приймаються результати проходження окремих тем дисципліни на авторитетних онлайн-платформах, наприклад, Coursera, Prometheus, навчальних курсів HELP, зокрема, але не виключно, наступних:

1. Європейська зовнішня політика: просто про складне
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+EUFP101+2019_T3

2. Перемовини про вступ України до ЄС
https://prometheus.org.ua/course/course-v1:ANTS+INEU101+2024_T2
3. International Humanitarian Law and Human Rights
https://help.elearning.ext.coe.int/enrol/index.php?id=7227

Рекомендована література

Основна

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. -№ 30. - Ст. 141.
2. Декларація про державний суверенітет України // ВВР України. - 1990. - № 31. - Ст. 429.
3. Статут ООН 1945 р. //http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_010
4. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН, 1970 р. //

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_569
5. Декларація про неприпустимість інтервенції і втручання у внутрішні справи держав: Резолюція 36/103 Генеральної Асамблеї ООН від 9 грудня 1981 р.
6. Заключний акт НБСЄ, 1975 р. // http://zakon.nau.ua/doc/?code=994_055
7. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_185
8. Віденська конвенція про правонаступництво держав стосовно державної власності, державних архівів та державних боргів 1983 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_072
9. Закон України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України , 1991, N 46, ст. 617
10. Гаазька конвенція про мирне вирішення міжнародних зіткнень від 5 жовтня 1907 р. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_938
11. Манільська декларація про мирне вирішення міжнародних спорів 1982 р. // http://zak
12. Декларація про запобігання та усунення спорів і ситуацій, які можуть загрожувати міжнародному миру і безпеці 1988 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_573
13. Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, завдану космічними об'єктами // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_126
14. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. // http://zakon1.rada.gov.ua/rada/show/995_118
15. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 р. // http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_a04
16. Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_185
17. Закон України «Про міжнародні договори України» 2004 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/rada/show/1906-15
18. Віденська конвенція про дипломатичні зносини 1961 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_048
19. Віденська конвенція про консульські зносини 1963 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_047
20. Віденська конвенція про представництво держав і відносини їх з міжнародними організаціями універсального характеру 1975 р. //
21. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_254
22. Конвенція про спеціальні місії 1969 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_092
23. Закон України «Про дипломатичну службу» (в ред. від 01.07.2012 р.) // http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2728-14
24. Гаазькі конвенції про закони та звичаї сухопутної війни, про бомбардування морськими силами під час війни, про права і обов'язки нейтральних держав і осіб у випадку морської війни і ін. (1899 і 1907 рр.) // http://www.rada.gov.ua
25. Женевські конвенції про захист жертв війни (1949 р.) з Протоколами від 1977 р. // http://www.rada.gov.ua
26. Гаазька конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту 1954 р. // http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_721
27. Конвенція про заборону чи обмеження застосування конкретних видів звичайної зброї, котрі можуть нанести надмірні ушкодження і мають не вибіркову дію 1981 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_266
28. Конвенція ООН з морського права 1982 р. http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_057
29. Конвенція щодо забезпечення вільного плавання по Суецькому каналу 1888 р. // http://people.polynet.lviv.ua/interlaw/lawsrc/ls_11_22.html
30. Договір про постійний нейтралітет і експлуатацію Панамського каналу 1977 р.// http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/591_002
31. Конвенція про режим судноплавства на Дунаї 1948 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_175
32. Конвенція про міжнародну цивільну авіацію 1944 р. // http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_038
33. Конвенція про боротьбу із незаконними актами проти безпеки цивільної авіації 1971 р. // http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_165

34. Договір про принципи діяльності держав з дослідження і використання космічного простору, включно з Місяцем та іншими небесними тілами 1967 р. // http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_480
35. Декларація про міжнародне співробітництво в дослідженні й використанні космічного простору на благо і на користь усіх держав, з особливим урахуванням потреб країн, що розвиваються 1996 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_501
36. Конвенція про реєстрацію об'єктів, що запускаються в космічний простір 1975 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_253
37. Угода про спільну діяльність з дослідження і використання космічного простору 1991 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_128
38. Резолюція «Визначення агресії», прийнята XXIX сесією Генеральної Асамблеї ООН 14 грудня 1974 р. // http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/aggression.shtml
39. Статут міжнародного військового трибуналу для суда та покарання головних військових злочинців європейських країн осі 1945 р. // http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_201
40. Статут Міжнародного кримінального суду 998 р. // http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_588
41. Проект кодексу злочинів проти миру та безпеки людства // http://www.law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1278896

Додаткова

1. Bassiouni, M. Cherif, ed. The statute of the international criminal court: a documentary history. Vol. 2. Martinus Nijhoff Publishers, 2025.
2. Denza, Eileen. Diplomatic law: commentary on the Vienna convention on diplomatic relations. Oxford University Press, 2025.
3. Karpiuk, Jan Andrzej. "Stretching the Limits of Inviolability: The Re-examination of the Inviolability of Diplomatic Premises in the Light of the Right to Life." Netherlands International Law Review 72.1 (2025): 103-135.
4. Земан, І. В., С. В. Ольшанецька. "Внесок Комісії міжнародного права ООН у кодифікацію норм дипломатичного права." Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право 4.94 (2026): С. 114-119.
5. Пасічник Я. С.. Кодифікація права міжнародних договорів: історія розвитку та сучасний стан. Сучасна доктрина права, 2025, 8 (90): 123-129.
6. Яремчук В. В. Питання впливу глобалізації на міжнародне право у наукових дослідженнях І. І. Лукашука. Український часопис міжнародного права. Спецвипуск присвячений 95-річчю з дня народження проф. І. І. Лукашука, 2021. С. 221-229. URL: http://www.jusintergentes. com.ua/images/Spetsvypusk/Lukashuk/Yaremchuk.pdf

Інформаційні ресурси

1. http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_588
2. http://sudsng.org/download_files/decree/statut/reglament_ECCIS.pdf
3. http://sudsng.org/download_files/decree/statut/state_agreement.pdf
4. http://www.sc-sl.org/jobs.html

Політика академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

«Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/

«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/

«Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»

https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.